

Praktijkvoorbeeld beschermd wonen

In Tholen is de toekomst van beschermd wonen al praktijk

Op het eiland Tholen knopen directeur Bart Helsdingen en zijn vrouw Miranda van zorgaanbieder Le Séjour alles en iedereen aan elkaar rond de kwetsbare mensen die ze begeleiden. Vraaggericht, over de grenzen van de domeinen heen en midden in de stad.

De transformatie van beschermd wonen is in miniatuur al praktijk op het eiland (en in de stad) Tholen. De omstandigheden lenen zich er goed voor, mensen kennen elkaar en de lijnen zijn kort. Le Séjour heeft ongeveer 25 cliënten, waarvan er acht beschermd wonen. Vier adolescenten wonen in een huis in de binnenstad. Ze krijgen begeleiding, ook bij hun werk of dagbesteding. Helsdingen maakte voor een cliënt bijvoorbeeld een afspraak met de plaatselijke Albert Heijn. 'De cliënt zit daar voorlopig op een activiteitenbegeleidingsplek. Zo heeft de ondernemer er geen omkijken naar, problemen worden eerst besproken met de persoonlijk begeleider van de cliënt. Het idee is om dat geleidelijk af te bouwen.

We werken aan herstel, aan rehabilitatie van de cliënt.'

De andere locatie voor beschermd wonen is gevestigd in een zorgcentrum voor ouderen van SHVZ. Het zijn vier appartementen die zijn vrijgekomen door de extramuralisering in de ouderenzorg. Le Séjour en SHVZ werken samen omdat dit voor allebei de doelgroepen iets oplevert. De nachtdienst van het zorgcentrum houdt waar nodig een oogje in het zeil bij de cliënten van beschermd wonen. Zij doen op hun beurt allerlei klussen in het zorgcentrum, zoals koken en het verzorgen van dieren. 'Onze cliënten leven ervan op,' zegt Helsdingen. Hij vertelt over Martijn (40) die al vanaf z'n 13de alcoholverslaafd is, een persoonlijkheidsstoornis heeft en een laag IQ. Sinds zijn 32ste zit hij in beschermd wonen. Hij wordt intensief begeleid op alle levensgebieden (budgetteren, koken, zelfverzorging, dagbesteding). Sinds twee jaar lukt het hem om niet meer te drinken. 'Maar', zegt Helsdingen, 'Martijn zal altijd begelei-

ding en bescherming nodig hebben.'

Ambulant

Andere cliënten zijn na verloop van tijd zo hersteld dat ze weer zelfstandig gaan wonen via de corporatie of particuliere huur. Le Séjour zorgt dat de cliënt thuis wordt begeleid door dezelfde begeleider. Ambulant waar mogelijk, is het adagium. Soms is het Wmo-pakket voor begeleiding te klein voor wat een cliënt nodig heeft. Helsdingen heeft met de gemeente afgesproken dat hij waar nodig extra uren kan inzetten. Omgekeerd houden begeleiders bij hoeveel uren sec nodig zijn voor een cliënt. 'Dat is leidend, niet wat er nu eenmaal in het rooster zit.'

Serviceorganisatie CZW (serviceorganisatie voor de dertien Zeeuwse gemeenten) koopt namens de centrumgemeente Vlissingen beschermd wonen in bij Le Séjour als zorg in natura. Voor 2017 woonden beschermd-wonen cliënten bij Le Séjour met een pgb. 'De gemeente wilde liever van die pgb-constructie af en in onze organisatie heeft het veel rust gegeven. Nu werken we niet meer met facturen maar met een budget waardoor we vaste werknemers konden aannemen.'

'Wijkbewoners zijn blij met dagbesteding kwetsbare cliënten'

Le Séjour werkt met een vaste huisarts voor alle cliënten van beschermd wonen. De psychiater van het FACT-team van GGZ Emergis, de apotheek, de huisarts en de begeleiders van Le Séjour hebben eens per drie maanden overleg. Ook de jongerenwerker van de gemeente en de sociaalverpleegkundige van de GGD zitten in het netwerk. 'Het is een kleine wereld, we hebben snel alle expertise bij elkaar als het nodig is.' In de dagbesteding werkt Le Séjour samen met GGZ Emergis. Het activiteitencentrum staat midden in de stad, een aantal ervaringsdeskundigen werkt als begeleider. Er zijn creatieve ruimtes, een keuken, er worden (tegen betaling) lichtsnoeren in elkaar gezet, en er zijn cliënten die kleine klusjes doen in de wijk. Dit draagt bij aan de acceptatie, zegt Helsdingen. 'Uit de wijk komen

geen klachten, wijkbewoners zijn blij met ons en er is genoeg belangstelling uit de buurt als we open dag houden.'

In de dertien Zeeuwse gemeenten zijn er in totaal ongeveer zevenhonderd mensen die gebruik maken van beschermd wonen. De gemeenten zijn in gesprek over een regiovisie. Ze zijn het eens over de richting van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de bekostiging en dat het cliëntenperspectief leidend moet zijn.

De werkwijze van Le Séjour op Tholen past in het plaatje, zegt beleidsadviseur Hubert Leeman van serviceorganisatie CZW. 'De inhoud is goed: zorg in de eigen omgeving die past bij de cliënt. De instroom wordt beperkt en de uitstroom gestimuleerd. Dit is een intentie en een manier van samenwerking die past in het format waar we naartoe willen.'

'Integraal werken, over de grenzen van domeinen heen'

Het gaat Leeman om de driehoek tussen enerzijds het CZW dat verantwoordelijk is voor de bekostiging, de gemeente Tholen die haar beleid zo inricht dat kwetsbare burgers worden ondersteund en een aanbieder die bereid is om te bewegen. 'Dat is voor een kleine partij altijd wat gemakkelijker dan voor grote organisaties. Ook belangrijk is dat een zorgaanbieder zich niet opstelt als een rupsje nooitgenoeg, dat hij kijkt naar wat cliënten echt nodig hebben.' Als contractbeheerder is Leeman geïnformeerd over alles wat er speelt, en kwaliteitskeurmerken en certificaten zijn in orde. De moraal van het verhaal is voor Leeman dat op Tholen werkelijk integraal wordt gewerkt, over de grenzen van domeinen heen. 'Want,' zegt hij 'daar gaat het om: dat je soms buiten de lijntjes kleurt. Wat moet ik als gemeente doen om zo goed mogelijk aan de vraag van een burger te voldoen? Als je aan de voorkant een beetje investeert, ben je aan de achterkant vaak goedkoper uit.'